

RODICA OJOG-BRAȘOVEANU - "SLEEPLESS NIGHTS FOR MINERVA"

Dorina Nela TRIFU
University of Bucharest

Abstract: Rodica Ojog-Brașoveanu - "Sleepless nights for Minerva" is a specialized study about the detective novel. The approach set out in the novel is a classic one. The criticism of the novel aims the traits of the detective novel, respectively the victim – cop – suspect triad. In my research I highlighted the features of the classic detective that are found at Rodica Ojog-Brașoveanu, original elements that overlap the technique of the detective novel, but also disturbing, perturbing elements of the novel. Certain sequences mentioned are intended to highlight the flash-back, the crime plan intertwined with the investigation plan, the humor provided by the that situations that certain characters encounter but also the language humor of the narrator, contrasting with the general terror of the inhabitants of the city of P. We believe that the novel is well built, as are the characters, with the objection that the suspense exaggeration caused by the general horror, as like the self-praise of the author by insinuating Minerva's qualities are troublesome.

Keywords: sleepless, technique of the detective novel, situation humor, fright, murder and investigation

„Nopti albe pentru Minerva”, carte apărută la Editura Militară în 1982, este un roman cu subiect captivant, chiar dacă are și unele exagerări, ce se înscrie în categoria romanelor cu suspans, dacă avem în vedere clasificarea, devenită celebră, a lui Tzvetan Todorov, în studiul său despre romanul polițist.¹ Ca în orice roman polițist, asistăm la o inversare cronologică a acțiunii. În orașul P., inginerul Trăilescu este găsit mort „într-o râpă, la câțiva kilometri de orașel”². Cazul seamănă cu „Baltagul”, roman îndrăgit de autoare, prin topos și motivul invidiei și al răzbunării. Se propagă ideea morții din răzbunare înfăptuită de Damian, personaj despre care circulase zvonul că violase o fetiță în clasa a șasea.

Apoi, agitația se amplifică în orașelul P., altădată liniștit, nu atât pe fondul crimei, cât din cauza zvonului fals, cum se va vedea în final, că Damian, personaj absent de altfel în roman, și gangsterii lui, se înfățișează unor persoane, pe care le amenință cu moartea. Teama de Damian, echivalentă cu teama de moarte, crește gradat, pe măsură ce personajele, unul câte unul, declară că au fost vizitați de Damian sau au văzut omuleții verzi care-l însoțesc. Ca să dăm doar câteva exemple, Georgeasca, fosta logodnică, declară că asasinul i-a bătut la ușă. Faptul că Damian ar acționa în ascuns tulbură spiritele: „Personajul a bătut la ușa Liei Georgescu, și-a vârât capul pe fereastra Atenei Dumitrescu, i-a telefonat Olimpiei Dragu”³.

¹ Tzvetan Todorov, *Typologie du roman policier, Poétique de la prose*, Paris, Edition du Seuil, Payot, 1971, p.55-66

² Rodica Ojog-Brașoveanu, *Nopti albe pentru Minerva*, Editura Nemira, 2015, p. 5

³ idem, p.42

Necunoscutul continuă să treacă și pe la Grațielă Duma și treptat își intensifică vizitele pe la alți concetățeni. Toate acestea le știm din mărturiile personajelor, căci naratorul ne lasă mult timp în incertitudine.

Văduva Atena Dumitrescu emite certitudini, care în final se vor dovedi falsuri, afirmându-și siguranța în vinovăția lui Damian, criminalul lui Trăilescu, convinsă că urmează ca acesta să facă alte victime, fiind la rând Georgeasca, Olimpia Dragu, Grațielă Duma.

Totul ține parcă de senzațional prin aparițiile, nu se știe dacă reale – abia în final se vor dovedi nereale, când luăm cunoștință de faptul că totul a fost o farsă – ale lui Damian la diverși locuitori ai urbei P. Un alt personaj, Mioara Popescu, relatează că Damian i-a amenințat că vor plăti. Pe același ton înfiorător, povestește cu groază Lia Georgescu confidentei sale Atena Dumitrescu, cum Damian i-a șoptit: „A sosit momentul să plățiți. Să le-o spui...”⁴. Și tot așa aparițiile bizare ale lui Damian înfioară și celelalte personaje cărora li se arată.

Cazul nu poate fi descifrat la prima vedere de agenții Minerva și Dobrescu, prima având chiar două nopți de insomnie pentru meditație asupra cazului bizar.

Teama devine lait-motiv, generată de aparițiile repetate ale lui Damian pe care multe personaje le invocă. În acest sens nu puține sunt lexemele repetitive ce se circumscriu câmpului lexical al fricii, ca să cităm câteva: „tulburarea”, „speriat”, „să tremure”, „țipăt”, „liniște grea, apăsătoare”, „primejdii”, „spaimă”, „groază”, „stupefiat”, „viziuni apocaliptice”, „o groază adâncă”. Se va petrece un eveniment și mai neobișnuit. De teamă, locuitorii vor face front comun împotriva lui Damian în timpul nopții. Acțiunea se complică prin noua știre de senzație că gangsterii vor da foc în respectiva noapte liceului.

Pe lângă spaima generală, imagine apocaliptică, un fel de „Ciumă” a lui Albert Camus, tot în puterea nopții se petrec alte lucruri senzaționale sau comice. Un fapt comic e că Romică Popescu nu se teme de gangsterii lui Damian, ci își caută nevasta, convins de infidelitatea ei, dar mare îi este surpriza când găsește un gangster chiar în dormitorul său, odihnindu-se. Alt personaj de soi din oraș, Vlad Șoimu, președintele cenaclului literar, fuge de spaimă și cade în celebra fântână din P., prilej de a rememora toate romanțele despre luna și despre celebra fântână, în contrast cu anxietatea și tulburarea lui. Comicul e generat de faptul că Fane interpretează zgomotul surd ce vine din fântână, ca venind din partea vreunui pui de gangster. Pe un personaj simpatic, pe nume Cătălin, un copil, îl amuză toate evenimentele, dar mai ales acela din cauza căruia bunica are migrene, văzând unul din gangsteri cum soarbe toată băutura din pivniță.

Desigur, comicul face farmecul acestui roman, mai ales spre final. Situații comice sunt numeroase. Una îl prezintă pe Mircică Panait interacționând cu gangsterii lui Damian și reacționând identic cu celilați cetățeni: „o luă la fugă cu părul făcut măciucă”⁵. Numai că nimerește inopinat în curtea lui Tănase, care tocmai era la pândă de hoți de găini și personajul se alege cu o bătaie ruptă din rai. Un episod comic pe care nu îl putem omite, dar pe care nu îl prezentăm dezvoltat, este fuga de teama lui Damian a responsabilului noului supermagazin, nimerind în goana sa într-un butoi de varză. Ilarie Ionescu, proprietarul butoiului îndeasă

⁴Rodica Ojog-Brașoveanu, *op.cit.*, , p.73

⁵ idem, p.191

cepul, iar dinăuntru, omul ascuns acolo, interpretează gestul ca pe o intenție a lui Damian, pe care n-o înțelege.

Un element comic-tragic este calculat de Mișu Postolache, zis Tarzan, care ne anunță că de frică „cetățenii din P. alergaseră circa zece mii de kilometri”⁶.

Groaza are efecte miraculoase asupra bolii lui Laie, fals paralytic, la fel ca alt personaj din romanul scris cu zece ani înainte „Spionaj la mănăstire”. Laie se folosea de falsa infirmitate pentru a storce bani de la oameni, și toți vor rămâne cu gura căscată văzând cum, de frica lui Damian, „Lae, paralyticul, alerga ca un iepure”⁷.

„Nopti albe pentru Minerva” (1982), din cauza suspansului prelungit, nu face decât să agaseze, să streseze. Suspansul, e adevărat, este o trăsătură de bază a polițierului, dar scriitoarea exagerează prelungind misterul mai mult de jumătate din carte. Tehnicile polițierului devin la Rodoca Ojog-Brașoveanu simple „mecanisme”; autoarea exagerează intenționat formula polițierului pentru a i se aprecia meritele, pentru a demonstra cu argumente că e „adevărată” creatoare de polițier autohton. Astfel acest roman polițist nu mai oferă ceea ce spunea Mircea Eliade în pledoaria sa pro polițier „o lectură reconfortantă, stenică și pură”⁸.

Iată aici o imitație autentică de polițier, „Nopti albe pentru Minerva” fiind romanul unde tehnica romanului polițist este respectată și exagerată până în pânzele albe, din dorința autoarei, credem, de a se încadra perfect în canoanele genului preferat. Însă imitația e dezgustătoare, e kitsch. Mai mult, pretențiile autoarei de a fi creat în Minerva Tutovan un nume ce face concurență lui Maigret, detectiv cu adevărat remarcabil, ca și faptul că Minerva și Dobrescu ar fi anchetatorii ideali, de talie internațională dezamăgesc un bun cititor. Mândria eroinei este evidentă atunci când îi spune lui Dobrescu: „Nu-s curioasă dacă diva îl preferă pe Alain Delon sau pe concurentul meu Maigret, în schimb freamăt de neastâmpăr să aflu tot despre relațiile victimei cu colegii”⁹. Orice autor trebuie să-și scrie cartea lăsând la aprecierea cititorului personajele, chiar polițiști, nu să insinueze o părere favorabilă despre ei, nu să determine forțat simpatia lor. De aceea personajele din orașul P. cred că Minerva și Dobrescu specialiștii perfecți în domeniu, unul dintre aceștia fiind Mișu Postolache: „- Lasă-mă, domnule, în pace! Am impresia că visez! Auzi dumneata, se adresa unui terț neidentificat, o crimă odioasă, constatată de autorități competente, vorba aia, catadicsesc Bucureștii să trimită aici specialiști de talie mon-di-a-lă, așa avertismentele sinistre de azi-noapte, și vin aia doi sau trei șmecheri care-ți demonstrează că de fapt ești un dobitoc, că astea-s simple baliverne, fantezii sau alte năzbâtii, pentru că n-ai ce face și în loc să prinzi muște, inventezi povești cu bau-bau!”¹⁰.

Cuplul de personaje maiorul Minerva Tutovan și locotenentul Vasile Dobrescu sunt creați intenționat după modelul internațional din capodoperele polițiste, după un Sherlock Holmes și amicul său, medicul Watson, personaje celebre ale lui Sir Arthur Conan Doyle.

⁶ idem, p.240

⁷ idem, p. 257

⁸ Mircea Eliade, *Oceanografie*, București, Humanitas, 2003,p.107

⁹ Rodica Ojog-Brașoveanu, *op.cit.*, p. 24

¹⁰ idem, p. 44

Anchetarea cazului – asasinarea inginerului Trăilescu - trece în plan secund, pentru că în prim-plan este teama, văzută gradat, de la neliniște la spaimă, apoi groază și panică, trăite de un întreg oraș. Motivul temerilor este apariția suspectă și amenințările cu moartea - evenimente descrise halucinatoriu de unele personaje, faptul nefiind cert – de către un anume Damian, despre care se credea că violase o fetiță și tot el ar fi și asasinul lui Trăilescu.

Chiar agentul de poliție cel mai abil, Minerva Tutovan are insomnii, face „noți albe”, un truc al scriitoarei de fapt pentru a pune în valoare la sfârșitul romanului genialitatea eroinei în materie de crimă. Minerva nu doarme noaptea, semn că își face datoria impecabil, deoarece cazul este extrem de dificil. Trucul e detestabil după părerea noastră, autoarea vrând să arate în final că Minerva este singura polițistă capabilă să afle adevărul și în cazul cel mai misterios, un caz aproape imposibil. În sensul acesta, toate piedicile, întinericul din jurul cazului Trăilescu, dar și a lui Damian, sunt menite de autoare să pună în lumină abilitățile de detectiv al protagonistei. Era preferabil ca autoarea doar să fi expus fabula și să lase cititorul să facă sugestii mai oneste asupra Minervei decât să impună prin vocea altor personaje părerea sublimă despre *zeița înțelepciunii* – cum o arată și numele- în materie de crimă.

După mai mult de jumătate de roman parcurs se instaurează monotonia lecturii, din cauza tipicității romanelor sale, căci prefigurăm ce urmează, înainte de a citi: teama din oraș se prelungește nebunește în alte pagini, pentru ca abila Minerva să dea în final soluția problemei, elucidarea misterului în legătură cu inginerul Trăilescu și impostorul Damian.

În Minerva Tutovan, Rodica Ojog-Brașoveanu a vrut să încarneze polițistul perfect, după canoanele polițiste din anul scrierii romanului (1982), probabil pentru a nu-i fi cenzurată cartea, polițist care să fie capabil a eradica orice formă de neliniște a societății: de la orice formă de teamă la orice formă de crimă. Ne pare rău să o spunem, dar nu i-a reușit intenția. Nu este Rodica Ojog –Brașoveanu, cum s-a spus din parte rudelor sau a simpatizanților, Agatha Christie a României, dar așteptăm să se ivească, poate peste secole. Că scriitoarea oferă o imitație a formulei narrative polițiste, e adevărat, dar că opera ei ar reprezenta un model de policier autohton, ne îndoim. Autoarea folosește mai peste tot același mecanism banal: o crimă și un mister bine încifrat în jur și doi agenți – români bineînțeles- capabili să o decodifice în urma raționamentului logic, matematic. Drumul anchetei este sinuos, căci trece prin pericole și piste false, o logică care nu se potrivește deloc scenariului la un moment dat, iar polițiștii își riscă viață și în realitate și în romane: „Nimic nu s-a inventat mai de neînțeles, mai lipsit de rațiune ca viața – povestea ei ridicolă. Un dement amenință un oraș. Ei și? Va fi prins azi, mâine sau poimâine. E în legea firii, și aici fenomenul viață intuit de Victorița prezenta fisuri, în lipsă de noimă începeai să întrezărești totuși o logică, chiar dacă îndepărtată și vizând mai mult concluziile. Până la concluzii însă drumul e căptușit de aberații și capcane, nefericiți ca Damian își vând scump pielea, răpun până a fi răpuși, iar victimă – din nou ilogic – poate fi oricine: Popescu, Georgeasca, ea, Iliuță...”¹¹

Minerva își cunoaște bine meseria asemenea lui Sherlock Holmes și dorește să își asume toate riscurile, chiar insomniile. Nu numai atât, ea iubește ceea ce face, meseria ei este pasiunea ei, pasiunea ei e viața ei, dovadă că ea ar vrea să-și redacteze momorii de activitate, dar amână. Ambiția e trăsătura care o caracterizează și o face unică între background –ul de polițiști de pe paginile Rodicăi Ojog-Brașoveanu. Peseverența este calitatea prin care speră să

¹¹ Rodica Ojog-Brașoveanu, *op.cit.*, p. 167

ajungă personaj favorit, vedetă de policier, având ca model pe introspectivul Maigret. Aflăm toate acestea din romanul de față, ca și despre linia sa genealogică: „Îmi dau seama că acest portret ar fi trebuit să-l schițez încă din primele pagini ale însemnărilor mele. Îmi place, vorba mătușă-mii, să fac totul de-a-ndoaselea. Pe chestia asta m-am ales cu multe plictiseli, vă asigur, dar mă trag dintr-o familie care nu se învață niciodată minte. Bunica a născut paisprezece fete, or, toată lumea era de acord, odată numărate degetele de la ambele mâini, că e cazul să se astâmpere. Și în definitiv sunt matematician și «detectiv», nu scriitor. Asta mi-o repet ca să-mi astâmpăr scrupulele, dar rezultatele sunt firave. Împrejurările mi-au dictat întotdeauna în mod imperativ pretențiile vizavi de mine însămi. În funcție de peisajul în care evoluez, vreau să ajung la umărul lui Joe Louis, Maigret, Sanda Marin, doamna Katherine Mansfield sau baronul Münchhausen...”¹².

Aceași tehnică narativă e prezentă în mai multe romane polițiste ale domniei sale, cu *celebrii* Minerva Tutovan și Vasile Dobrescu, doar decorul e diferit. Metoda de investigație a Minervei nu dă greș și ea constă în principal în inventarierea interioarelor, cum e cazul casei în care locuia Olimpia Dragu, după ce aceasta fugise de-acasă de spaimă, în capitolul 51; apoi al doilea pas e găsirea obiceiurilor și a personalității în urma analizei obiectelor, iar rațiunea sa cunoaște o logică inversă, neobișnuită, de-a-ndoaselea. Minerva se și explică în acest sens: „Am socotit dintotdeauna că-i interesant să afli unde vrea să te ducă adversarul; după aceea, nu-ți rămâne să raționezi *per a contrario*, ca să obții harta intențiilor sale reale”¹³. De aceea, ea râde citind biletul prin care Damian o amenința o persoană în propria locuință că va muri, în timp ce Dobrescu se bălăcește în confuzie totală, pentru că Minerva intuiește de pe acum că amemițările lui Damian sunt o farsă gustată de un oraș întreg, deci nu sunt reale, ci au menirea de oferi posibilitatea vinovatului să se ascundă cât mai bine datorită haosului din jur. La un moment dat, Minerva, fostă profesoară, folosește tehnica brainstorming, o metodă modernă de predare în școlile românești ce constă în suita de întrebări pe care i le adresează lui Dobrescu. Numai că pe acesta, întrebările nu îl ajută să descopere un adevăr, pornind de la unele idei să subînțeleagă altele, ci, din contră, interogatoriul Minervei îl năucește, îi provoacă o *adevărată furtună în creier* – dacă e sa avem în vedere semnificația btainstorming-ului- nu în sensul pozitiv, ci conducându-l pe căi întortocheate, ca sa ajungă să nu mai priceapă nimic, să fie totul o confuzie.

Tiparul narativ este greșit formulat, deoarece nu lasă la un moment dat cititorului nicio posibilitate de a întrezări adevărul singur; lucrurile devin prea încălcite, enervant de încălcite și numai Minerva va fi în măsură să dezvăluie adevărul. De asemenea, în Vasile Dobrescu, scriitoarea a descris un prostănac, stângaci în tot ce privește o crimă, tot pentru a evidenția *virtuțile* Minervei, datorită efectului subiectiv de contrast.

Ca de obicei, Minerva rezolvă cazul: evenimentele legate de Damian au fost o înscenare a doctorului Morogan, pentru a se pune pe sine la adăpost, el fiind și criminalul inginerului Trăilescu, Mobilul crimei a fost furtul și vinderea invențiilor acestuia. Eroina explică logica acțiunii criminalului și cum a descoperit vinovatul, prilej pentru Dobrescu să învețe stratageme noi. Romanul polițist se transformă din „narațiune care odihnește și

¹² idem, p. 219,220

¹³ idem, p.163

desfată”¹⁴ în narațiune plictisitoare și dezgustătoare pe alocuri, de fapt în acele locuri cu exagerări în privința temerii sau a calităților idealizate ale Minervei.

Prin vocabulele puse în gura personajelor, pare interesant că Rodica Ojog-Brașoveanu își explică unele preferințe în romanele sale polițiste, din care nu trebuie să lipsească senzaționalul care merge uneori, cum e cazul în romanul analizat, până la absurd. Doctorul Morogan, specialist în domeniu decretează următoarele: „- E primul adevăr pe care-l rostești în ultimii cinci ani. Senzaționalul devine un rău necesar. Vindecă totul, cel puțin pentru moment: patimi, necazuri conjugale, colite rebele”¹⁵. Romanul cu suspans pune mare accent pe senzațional și așa putem încadra romanul „Nopti albe pentru Minerva” în genul amintit; idee formulată ferm de Morogan: „Glasul puternic al lui Morogan le acoperi pe celelalte./ – Nimic nu suscită mai mult închipuirea decât senzaționalul. Acum două mii de ani, ca și acum o sută, ori două, oamenii au abordat cu voluptate faptul neobișnuit. Cu cât viața individului e mai săracă în întâmplări, cu atât apetitul pentru insolit crește. Adorăm să ascultăm vijelia după uși și ferestre bine ferecate, ghemuiți sub plapumă și să citim despre crime, isprăvi fioroase, mafie sau chiar O.Z.N.-uri – cu condiția ca toate să se petreacă pe alte meleaguri. E boala secolului, domnilor, alături de cancer și infarct! Pe vremea mea citeau policier-urii doar puștii cu bube pe față. Acum îl consumă toți cu frenezie, de la zâna care-ți cântărește parizerul la complex până la academicieni, chiar dacăăștia din urmă se jenează s-o mărturisească deschis.”¹⁶. Ideea a fost vehiculată și de critica vremii, fiind normal ca autoarea să cunoască anumite idei din epocă despre genul preferat. Citatul conține și o aspirație că romanul polițist va fi citit tot mai des din acel moment înainte.

Apoi, dacă avem în vedere formula compozițională a oricărui policier, crima animă întreg universul romanesc, deci e normal ca tot o crimă să devină vestea-senzație în cel mai liniștit orașel: „-Toată lumea vorbește despre asta, a ajuns o obsesie. Comentau până și țărani, azi-dimineață în piață. Am trecut după-ai pe la poștă. Aceași istorie”¹⁷. Apoi o altă crimă sporește misterul, moartea Grației Duma fiind de fapt o înscenare.

Dacă avem în vedere polițiștii ce se ocupă în general de cazurile propuse de Rodica Ojog-Brașoveanu, cu excepția Melaniei Lupu, putem afirma că ei sunt selectați din rândul elitei poliției, fac parte dintr-o „brigadă specială”¹⁸, orice delegat fiind un „tovarăș cu răspundere”¹⁹, trimis de șeful de post. Un scurt scenariu din „Nopti albe pentru Minerva” anticipează faptul că discipolul merge pe urmele magistrului, ajungând într-un moment al carierei chiar să îl depășească. În timp ce Minerva se gândea că poate victima desfigurată complet nu e inginerul Trăilescu, locotenentul sare ca ars spunând cert că este chiar acesta, deoarece a văzut raportul stomatologului la procuratură. Acest detaliu esențial îi scăpase Minervei, dar ea știe să îl mascheze și să facă în așa fel ca totul să pară că era un interogatoriu de probă la care era supus Vasile Dobrescu, nu ceea ce ea gândea în mod real²⁰.

¹⁴ Mircea Eliade, *op.cit.*, p. 109,110

¹⁵ Rodica Ojog-Brașoveanu, *op.cit.*, p. 17

¹⁶ idem, p.45

¹⁷ Rodica Ojog-Brașoveanu, *op.cit.*, p. 29

¹⁸ idem, p. 32

¹⁹ ibidem

²⁰ idem, p.38

Ceea ce ni se pare deosebit este că epilogul este oferit de personajul Minerva care capătă funcție de narator. La câțiva ani, în orașul P., viața se află pe făgașul normal, o viață tihnită, într-un mediu calm, binevoitor, rezultând că agentul de poliție a avut rolul important al restabilirii echilibrului în urma crimei. Să fie și aici vorba de o valoare etică a romanului și de acel tradițional traseu mioritic: viață – moarte și din nou la viață? Critica literară străină a arătat de mai multe ori pe bună dreptate că un roman polițist nu este operă de morală (doar românii au văzut eronat în polițier o valoare etică), deoarece omul legii descoperă vinovatul, modul său de acțiune și mobilul crimei, nu îndeplinește o funcție punitivă. Ideea că omul nu-și face singur dreptate o regăsim formulată în romanul Rodicăi Ojog-Brașoveanu de către bătrâna Atena Dumitrescu, când spune că adunarea se dezlănțuise în trecut asupra lui Damian: „Ce-i drept la adunarea aceea se dezlănțuiseră ca niște fiare. Vedeți, cu asemenea procedee nu sunt nici eu de acord... Sancțiunile trebuiau lăsate pe seama tribunalului, a poliției”²¹. Romanul polițist omite întotdeauna pedeapsa victimei, doar adevărul e spus verde în față.

În concluzie, romanul polițist „Nopti albe pentru Minerva” (1982) are un subiect incitant, în care cel mai remarcabil ingredient pare umorul. Dintre calitățile autoarei se remarcă încadrarea în formula polițistă, prin inversiunea cronologică a faptelor, retrospectiva, o tehnică modernă a romanului, leitmotivul frică, deci sondarea psihicului uman în parte și a colectivității în ansamblu. Acest leitmotiv al temerii crescânde până la paroxism poate fi interpretat psihanalitic, o întregă colectivitate trăind o tramă psihică din cauza unei tulburări în inconștient cauzate de învinuirea gratuită, dar nejustificată, de viol a unui cetățean obișnuit, Damian, care reușește să-și refacă existența într-o localitate limitrofă. Păcat că Rodica Ojog-Brașoveanu a insistat în mod evident asupra capacității de polițist impecabil a Minervei și că a prelungit suspansul în mod voit la maxim, până acolo încât să ne enerveze, nu să ne fascineze, numai pentru a demonstra că este creatorea unui roman înscris *perfect* în limitele polițierului, dar și creatorea unei eroine cu clasă. Poate că a fost reacția firească a autoarei, care a trecut neobservată atâta vreme de critică, să-și etaleze singură calitățile de romancier de soi. Ideea e că în ansamblul operei sale, scriitoarea are talent, dar asta trebuia lăsat a fi văzut de critici peste ani, autocritica nu credem că e o soluție înălțătoare. Prin descrierea mediului, autoarea se apropie de Simenon, prin metoda polițistă a observației și deducției, Minerva e creată întrucâtva în stilul renumitului Sherlock Holmes.

Bibliografie:

- Barthes Roland, 2006, *Plăcerea textului*, Editura Cartier.
- Cornea, Paul 1988, *Introducere în TEORIA LECTURII*, Iași, Polirom.
- Eco, Umberto 1991, *Lector in fabula. Cooperarea interpretativă în textele narative*, București, Editura Univers.
- Mircea Eliade, 2003, *Oceanografie*, București, Humanitas.
- Goethe, *Despre literatură și artă*, Editura de stat pentru literatură și artă.
- Gyurcsik, Margareta 1991, *A povesti, a reflecta*, Timișoara, Editura Facla.
- Ibrăileanu, Garabet 1968, *Studii literare*, Editura Tineretului.
- Henryk Markiewicz, *Conceptele științei literaturii*, 1988, București, Editura Univers.

²¹ idem, p.54,55

Mușat, Carmen, *Perspective asupra romanului românesc postmodern și alte ficțiuni teoretice*, Ed. Paralela 45.

Ojog-Brașoveanu, Rodica, 1972, *Spionaj la mănăstire*, București, Editura Militară.

Ojog-Brașoveanu, Rodica, 2015, *Noapți albe pentru Minerva*, București, Editura Nemira.

****POETICA ROMANULUI ROMÂNESC*, *Antologie, note și repere bibliografice de Mircea Regneală* 1987, București, Editura Eminescu.

Popovici, Vasile 1988, *eu, personajul*, Editura Cartea Românească.

****ROMANUL ROMÂNESC CONTEMPORAN*, *Studiu introductiv, note, culegerea textelor de Ion Vlad* 1974, București, Editura Eminescu.

Todorov Tzvetan, 1971, *Typologie du roman policier, Poétique de la prose*, Paris, Edition du Seuil, Payot.

Resurse electronice:

- <http://blogulcolectionarului.net/category/libertatea-carti-rodica-ojog-brasoveanu/> (accesat la data de 08.07.2015);
- articolul *Rodica Ojog-Brașoveanu* pe site-ul http://www.crispedia.ro/Rodica_Ojog-Brasoveanu (accesat la data de 08.07.2015);
- <http://www.evz.ro/amintiri-despre-agatha-christie-a-romaniei-842287.html> (accesat la data de 08.07.2015);
- <http://www.formula-as.ro/1999/369/lumea-romaneasca-24/in-vizita-la-marea-maestra-a-romanului-politist-rodica-ojog-brasoveanu-675> (accesat la data de 08.07.2015);
- <http://hyperliteratura.ro/rodica-ojog-brasoveanu/> (accesat la data de 08.07.2015);
- Mariana Badea, *Rodica Ojog-Brașoveanu a fost Agatha-Christie a României*, pe site-ul <http://mariana-badea.ro/?p=303> (accesat la data de 08.07.2015);
- <https://nemira.ro/rodica-ojog-brasoveanu> (accesat la data de 08.07.2015);
- <http://www.revistamagazin.ro/content/view/945/21/> (accesat în data de 9.07.2015);
- <http://www.cinemarx.ro/persoane/Cosma-Brasoveanu-128940.html?biografie> (accesat pe 09.07.2015);
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Cosma_Brașoveanu (accesat pe 09.07.2015).